

Dosarul nr. 1a-1020/2020 (1-17208389-02-1a-01062020)
Judecător: Lilia Lupașco

DECIZIE
În numele Legii

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscuță și Silvia Cekan

Grefier:

Sergiu Nazarenco

Cu participarea

Procurorului:

Oleg Popov

Avocatului:

Roman Scripnic

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 în cauza penală de învinuire a lui **Merkulov Valerii** *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al RM, și –

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 10.11.2017 - 28.02.2020;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 24.03.2021 - 15.03.2023;

Procedura citării a fost legal executată.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020.

Avocatul Roman Scripnic în interesele inculpatului Merkulov Valerii a solicitat respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 ca fiind nefondat.

Asupra apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 inculpatul Merkulov Valerii *****(născut la data de *****) învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al RM, a fost achitat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, potrivit rechizitoriului, Merkulov Valerii *****este învinuit de faptul că, pe parcursul anilor 2013-2014, fiind în situație financiară neprielnică, acționând intenționat în scopul dobândirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuzând de încredere a înșușit de la cet. Osovschi Ruslan, bani în sumă de 37 650 Euro.

În așa mod, la 17.08.2013 și 18.08.2013 aflându-se pe teritoriul sectorului Ciocana, mun. Chișinău, str. Alecu Russo 1, Merkulov Valerii, întru realizarea intenției sale de a dobândi ilicit bunurile lui Osovschi Ruslan, prin înșelăciune, sub pretextul împrumutului de mijloace financiare pentru investire în dezvoltarea unei afaceri profitabile, abuzând de încrederea ultimului, ca urmare a relațiilor de prietenie existente între ei, conștientizând faptul că nu-și va realiza angajamentul asumat potrivit promisiunilor făcute, a cerut și a primit de la Osovschi Ruslan în două tranșe, bani în sumă 10 000 Euro și 5 500 Euro, ceia ce conform cursului BNM la acel moment, constituia echivalentul a 170 284 lei și respectiv 93 656, 2 lei MD, pe care i-a înșușit folosindu-i în interesele sale personale.

În continuare, la 01.09.2013 aflându-se pe teritoriul sectorului Ciocana, mun. Chișinău, str. Alecu Russo 1, Merkulov Valerii, întru realizarea intenției sale de a dobândi ilicit bunurile lui Osovschi Ruslan, prin înșelăciune, sub pretextul împrumutului de mijloace financiare pentru investire în continuare în dezvoltarea afacerii profitabile, abuzând de încrederea ultimului, ca urmare a relațiilor de prietenie existente între ei, conștientizând faptul că nu-și va realiza angajamentul asumat potrivit promisiunilor făcute, a cerut și a primit de la Osovschi Ruslan bani în sumă 7 000 Euro, ceia ce conform cursului BNM la acel moment, constituia echivalentul a 118 921, 6 lei MD, pe care i-a înșușit folosindu-i în interesele sale personale.

Ulterior, la 15.03.2014 aflându-se pe teritoriul sectorului Ciocana, mun. Chișinău, str. Alecu Russo 1, întru realizarea deplină a intenției sale de a dobândi ilicit bunurile lui Osovschi Ruslan, prin înșelăciune, sub pretextul împrumutului de mijloace financiare pentru investire în continuare în dezvoltarea afacerii profitabile, abuzând de încrederea ultimului, ca urmare a relațiilor de prietenie existente între ei, conștientizând faptul că nu-și va realiza angajamentul asumat potrivit promisiunilor făcute, a cerut și a primit de la Osovschi Ruslan bani în sumă 16 650 Euro, ceia ce conform cursului BNM la acel moment, constituia echivalentul a 313 066, 62 lei MD, pe care i-a înșușit folosindu-i în interesele sale personale.

Urmare a acțiunilor infracționale Merkulov Valerii ar fi dobândit ilicit de la Osovschi Ruslan, bani în sumă totală de 37 650 Euro, echivalentul a 667 724, 22 lei MD, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile intenționate ale lui Merkulov Valerii *****, în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal, conform indicilor calificativi: „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari”.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 a declarat apel acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Merkulov Valerii să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal și condamnat cu stabilirea pedepsei solicitate de către acuzatorul de stat în dezbatere judiciară.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-hotărârea instanței de fond este criticată și sub aspectul că nu se dă apreciere probelor cercetate în ședința de judecată și anume declarațiilor martorilor, părții vătămate, acestea fiind doar descrise;

-în pofida nerecunoașterii vinovăției de către Merkulov Valerii, comiterea infracțiunii incriminate de acesta este demonstrată în mod incontestabil prin probele pertinente și concludente administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, probe care coroborează între ele și anume: declarațiile părții vătămate Osovschii Ruslan, declarațiile martorilor Aladov Alexandr, Ciumacenco Leonid, Stadnițhii Veaceslav, procesul-verbal de confruntare din 23.10.2017, procesul-verbal de examinare din 09.08.2017;

-potrivit părții descriptive a sentinței, instanța de judecată constată că, Merkulov Valerii este învinuit de faptul că, pe parcursul anilor 2013-2014, fiind în situație financiară neprielnică, acționând intenționat în scopul dobândirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuzând de încredere, a însușit de la cet. Osovschi Ruslan, bani în sumă de 37 650 Euro, însă ulterior reiterează că, prin rechizitoriu inculpatului i se incriminează săvârșirea escrocheriei „prin înșelăciune sau abuz de încredere”;

-astfel, se constată că, instanța de judecată are păreri contrare referitor la actul de învinuire, fără a ține cont de prevederile art. 281 Cod de Procedură Penală și anume că semnele calitative pentru încadrarea juridică a faptei a fost reflectat în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul înaintat lui Merkulov Valerii;

-de asemenea, instanța de judecată în sentința de achitare a lui Merkulov Valerii a indicat că, în urma examinării tuturor probelor din dosar prin prisma prevederilor art. 101 Cod de Procedură Penală, obiectiv și multiaspectual, nu a

sesizat în acțiunile lui Merkulov Valerii careva elemente ale acțiunilor fie de înșelăciune fie de abuz, fie de încredere. Astfel, se constată că, instanța de judecată a acționat contrar prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de Procedură Penală și nu a indicat motivele pentru care respinge probele aduse în sprijinul acuzării lui Merkulov Valerii;

-este cert că instanța de judecată nu a apreciat probele prezentate de partea acuzării care au fost cercetate în ședința de judecată, deoarece în partea descriptivă a sentinței. În declarațiile descrise ale părții vătămate și martorilor, instanța de judecată a atras atenția doar la unele fragmente selectate care au fost evidențiate cu font aldin și cursiv;

-instanța de judecată greșit concluzionează faptul că, susținerea învinuirii de către acuzatorul de stat poartă doar un caracter declarativ și se bazează tocmai pe presupuneri, iar vinovăția lui Merkulov Valerii nefiind obiectiv confirmată prin careva probe. Concluzia respectivă a instanței este declarativă atâta timp cât probele acuzării cercetate în ședința de judecată nu au fost apreciate;

-instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a dat apreciere faptul că, circumstanțele invocate însăși de partea vătămată Osovschi Ruslan: situația financiară prielnică a lui Merkulov Valerii la acel moment, prezența unui fundament economic și caracterul realizabil al angajamentului asumat, era prezentat de către ultimul ca abuz de încredere, deoarece de facto activa ilegal, din numele unei întreprinderi mari de exportatori de fructe și legume, fără a avea careva obligațiuni financiare. Mai mult, inculpatul Merkulov Valerii a cerut bani nu pentru el, dar pentru investirea în dezvoltarea afaceri profitabile, dobândind astfel prin înșelăciune mijloacele financiare ce aparțineau lui Osovschi Ruslan, sume bănești indicate în actul de învinuire, iar pentru a fi mai credibil i-a comunicat ultimului că, are de primit de la o întreprindere cu reputație sume mari de bani și astfel ar putea restitui suma de bani cerută și primită;

-nu este clară poziția instanței de judecată descrisă în sentința precum că, învinuirea adusă inculpatului Merkulov Valerii *****nu este bazată pe probe directe ce ar confirma vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal, fără a aprecia declarația părții vătămate Osovschi Ruslan și martorului Osovschi Ruslan, recipise care au confirmat și arată direct la faptul că mijloacele financiare în sumă totală de 37 650 Euro au fost transmise inculpatului Merkulov Valerii.

4. La judecare apelului, procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020.

4.1. Avocatul Roman Scripnic în interesele inculpatului Merkulov Valerii a solicitat respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura

municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 ca fiind nefondat.

4.2. Partea vătămată Osovschi Ruslan, fiind legal ciat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, iar cu referire la prevederile art. 412 alin. (5) Cod de Procedură Penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acestuia.

4.3. Conform Extrasului din registrul de Stat al Populației rezultă că, inculpatul Merkulov Valerii a decedat la data de *****.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge apelul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020, ca fiind nefondat*, reieșind din următoarele considerațiuni.

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de Procedură Penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de Procedură Penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1), lit. c) Cod de Procedură Penală, (1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

5.2. Inculpatul Merkulov Valerii, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a recunoscut vina parțial și anume că are o datorie în mărime de 13 400 Euro, întru cât suma de 2100 Euro a restituit-o lui Osovschi în perioada anilor precedenți. Restul sumei este dobânda ce constituie 5% din suma totală. În luna aprilie a anului 2013 el lucra la compania „Baiuron Hazira” în calitate de manager. În luna aprilie-mai compania a încheiat un contract cu compania „Trans Oil” pentru livrarea a 3,5 mii tone de floarea soarelui pentru ulei în perioada de trei luni de zile. Pe motivul că, volumul era mare și avea nevoie de ajutor, pentru că singur nu se descurca, el l-a încadrat pe Ciumacenco Leonid în calitate de intermediar pentru procurarea producției de floarea soarelui companiei unde el lucra. La rândul său, Ciumacenco l-a atras și el pe companionul său Osovschi Ruslan pentru activitatea dată, pe care l-a văzut anterior de două ori. Aceștia doi

oameni îl asigurau cu volumul de floarea soarelui. Pentru aceasta s-au înțeles la o remunerare care o plătea acestora în mărime de 50 lei pentru fiecare tonă de floarea soarelui. Ciumacenco Leonid era fondatorul companiei „Max Clim” și el a solicitat ca compania „Baiuron Hazira” să transmită suma de 2 milioane 400 sute de lei în contul procurării producției de floarea soarelui. Peste o lună după ce era livrată marfa, s-a aflat că firma „Max Clim” nu dispunea de TVA, cu toate că suma care i-a fost transferată pe contul firmei a fost cu introducerea TVA-ului în mărime de 20 %. Firma „Baiuron Hazira” a transmis suma în mărime de 500 000 lei cumpărătorului de bază „Trans Oil”. Suma în mărime de 500 000 lei și constituia suma pentru TVA, care nu a fost achitată de „Max Clim”. Din acest motiv, că din suma de bază a fost scoasă suma de 500 000 lei, s-a creat o insuficiență de bani pentru procurarea volumului mărfii indicate în contract. Fapt pentru care s-a și adresat la Osovschii Ruslan, pentru a găsi bani pentru finisarea obligațiilor contractuale. La sfârșitul anului 2013, în regiunea sectorului Râșcani, pe bd. Moscova, domnul Osovschii a adus bani în mărime de 15 500 Euro, în lei MD la data transmiterii. Recipise și condițiile în care i-a transmis sumele de bani nu au fost discutate. Despre faptul că banii au fost împrumutați cu procentul de 5% a aflat doar atunci când domnul Osovschii, aproximativ peste o lună i-a spus că trebuie să îi restituie 755 Euro lunar. Recipisa de primire a sumei era scrisă de dânsul, pentru luna august 2013. Dar Osovschii l-a rugat să scrie două recipise și anume una pentru 10 000 Euro și alta pentru suma de 5500 Euro. După neprezentarea documentelor de către firma „Max Clim” către „Baiuron Hazira” a început să aibă probleme cu fiscalul în privința firmei înregistrate în Ceadâr-Lunga, iar suma totală a amenzii a constituit aproximativ 500 000 lei. Domnul Osovschii era la curent cu problemele date și a solicitat ca el să intervină, să influențeze cumva pe domnul Ciumacenco, ca acesta să restituie suma pe care a achitat-o firma în contul statului, dar domnul Osovschii nu a întreprins careva acțiuni în acest sens, și în continuare domnul Osovschii a început să conlucreze cu domnul Ciumacenco. În timpul conlucrării între ei trei, el, domnul Osovschi și Ciumacenco în prezența sa, acești doi l-au dus de nas și i-au luat banii din firmă pe care i-au trecut prin alte firme, de unde au fost ridicați bani-cash. După cele întâmplate el s-a interesat cine este persoana Ciumacenco, a aflat că ceea ce a făcut el în privința sa, pentru Ciumacenco este ceva normal, acesta având 4 antecedente penale și toate patru pentru escrocherie. A mai concretizat că, prima recipisă a fost scrisă în luna august, a doua recipisă a fost scrisă pentru suma în mărime de 7000 Euro ce a constituit dobânda pentru suma inițială în mărime de 15 500 Euro. A treia recipisă în mărime de 16500 Euro, includea suma inițială, dobânda de 7000 Euro și plus 5% din suma totală. De fiecare dată îi spunea că suma de 15 500 Euro care i-a dat-o inițial nu îi aparțineau, și că acești bani el i-a luat din companie. Din cuvintele lui administratorul servicii pază era fost polițist și l-a amenințat că în privința sa vor fi

aplicată forța fizică și măsuri din partea organelor de control, deoarece Osovschi era în cunoștință de cauză că firma în care el lucra avea probleme financiare. El de nenumărate ori a cerut să i se organizeze o întâlnire cu proprietarii pentru a clarifica problema și a explica situația. El i-a propus să înainteze o cerere la procuratură ca domnul Ciumacenco să fie audiat în calitate de martor. Însă ulterior a înțeles că acești doi conlucrează împreună și că domnul Ciumacenco are datorie față de domnul Osovschii și desigur el nu era cointerestat în aceasta. În anii 2014-2015 ei lucrau împreună cu domnul Osovschii cu procurarea produselor agricole pentru firma „Orom Impex” și „Combifuraj Vulcănești”. Explică că, recunoaște vina, în faptul că îi datorează lui Osovschi suma de 13 400 Euro. Reieșind din faptul că relațiile comerciale pe care le duceau în trei el, și-a asumat obligațiunile față de cei doi: Osovschii și Ciumacenco Leonid, achitându-le onorariul pentru serviciile prestate, cum s-au înțeles inițial. Odată ce el din cauza unuia din cei doi a nimerit în probleme financiare, el a rămas vinovatul, iar cei doi au ieșit din probleme nevătămați. Cunoscând situația, domnul Osovschii nu a intervenit niciodată pentru restituirea datoriei lui Ciumacenco față de firmă. El a întocmit două recipise a câte 10 000 Euro și 500 Euro, deoarece Osovschii a explicat că conform legii sânt careva probleme juridice, în cazul în care recipisa va depăși suma de 10 000 Euro. Osovschii i-a explicat ceva precum că în cazul în care suma recipisei va fi mai mare de 10 000 Euro, urmează ca recipisa dată să fie întocmită la notar și autentificată de notar. Lui Osovschii trebuia să îi achite 5% din sumă, ce constituie suma de 755 Euro lunar din suma de bază. Prima recipisă a fost suma împrumutată inițial, iar următoarele recipise constituie dobânzile pentru suma inițială. A mai explicat că suma de 7000 Euro indicată în recipisa din 1 septembrie 2013 constituie exact calculele din suma datoriei plus dobânda pentru perioada de 7 luni și anume din septembrie 2013 până în luna martie 2014. Mai explică că, el a scris în recipisa din 1 septembrie 2013 că o să restituie suma în luna martie 2014, pentru această perioadă a fost calculată dobânda. Această recipisă urma să fie nimicită în urma restituirii datoriei. Reieșind din faptul că, el nu a achitat suma dobânzilor nici pentru lunile anterioare, în luna septembrie a calculat datoria plus dobânzile atât pentru două luni până în luna septembrie, cât și lunile până în martie 2014, deja după întocmirea recipisei din 01 septembrie 2013. Suma de 16 500 Euro constituia suma de 15 500 Euro suma inițială, plus dobânzile. În anul 2016 domnul Osovschii și-a angajat un avocat, nu ține minte numele, a inițiat în privința sa o cerere de chemare în judecată în ordine civilă. El a mers la biroul avocatului dat și a încercat să clarifice litigiul pe cale amiabilă în procedură civilă. La cel moment suma pretenției constituia aproximativ 40 000 Euro, însă așa și nu a achitat decât în luna august 2017, suma de 400 Euro. În privința declarațiilor martorului Stadnițcii explică că, în anul 2017 a încheiat un contract de prestări servicii pentru procurarea chimicelor pentru prelucrarea produselor agricole. Dat fiind faptul că, pentru

realizarea acestui contract avea necesitatea de licență, care presupunea încheierea contractului cu un agronom și contract de arendă pentru spațiul de depozitare a produselor, a și încheiat un contract cu firma pe care o gestiona Stadnițchi, doar pentru obținerea licenței. Careva acțiuni de escrocherie cu această persoană nu a întreprins. Cu Stadnițchi a încheiat contractul de arendă aproximativ prin luna martie 2016. El nu a avut intenția de a păstra produsele chimice în depozit. În privința declarațiilor celui de al doilea martor, explică că la momentul înregistrării firmei sale cu adresa juridică în *****, era nevoie de încheierea contractului de arendă a unui spațiu nelocativ. A încheiat un contract de subarendă cu o persoană care ulterior în scurt timp a reziliat contractul de arendă cu persoana inițială. Din aceste motive el urma să schimbe în mod de urgență adresa juridică a firmei din ***** și să încheie un nou contract de arendă cu o altă persoană. Înregistrarea firmei pentru activitatea comercială a făcut-o împreună cu Osovschii. El avea o cerință față de domnul Osovschii și anume să îi dea contactele persoanelor de la care Osovschii a luat banii care i-a dat lui. Deoarece acesta tot timpul susținea că banii care i s-a împrumutat nu îi aparțineau ci i-a împrumutat de la alte persoane. A comunicat că, prima relație comercială cu firma „TDM Agro” a fost efectuată de către dânsul împreună cu Osovschii, deoarece pentru a obține restituirea a 20% TVA din suma pentru producție la acea perioadă și anume 2015, era nevoie ca prin firmă să treacă suma nu mai mică decât 100 000 lei, fapt pentru care a încheiat contract cu a treia firmă căreia i-a transmis 100 000 tone de porumb, iar cei din urmă nu au achitat datoria până la ziua de azi. Din această cauză a devenit dator firmei „Arom Impex”, însă firma „Arom Impex” cunoscând situația a preluat datoria sa față de datornicii cu porumb. Iată de ce a fost nevoie ca să lucreze în calitate de persoana a treia între relațiile comerciale și nu pe propria firmă. Planificase lucru cu procurarea produselor chimice cu transmiterea ulterioare a acestor substanțe chimice către firmele agricole. Însă au apărut careva probleme din alte motive.

Fiind audiat suplimentar a declarat că, solicită procuraturii să investigheze acțiunea SRL „Max Clim” despre sursele bănești care a fost nevoit să le împrumute de la partea vătămată. El recunoaște suma de 15500 Euro care le-a luat de la Ruslan Osovschii, este gata să întoarcă suma dată în timp de 2 luni. El cunoaște că, banii nu aparțin domnului Osovschii, banii aparțin unei alte persoane care are oficiu pe bd. Moscovei, el solicită să vorbească cu persoana dată personal sau în ședința de judecată, și să explice situația creată de unde a apărut suma datoriei și când o va putea restitui. De la partea vătămată a luat 15 500 Euro, a împrumutat de la Osovschii Ruslan. Cum a împrumutat banii în aceeași zi a achitat două mașini de floarea soarelui din s. Pelenia, r-nul Drochia. La procurarea mărfii de floarea soarelui a fost cu dânsul și Osovschii Ruslan. A procurat 2 mașini de floarea soarelui și a expediat-o la o firmă în Giurgiulești. SRL „Trans Oil” a achitat suma

de aproximativ 7 000 000 lei pentru 100 tone de floarea soarelui. A procurat floarea soarelui pe toți banii care i-a primit de la Osovschii Ruslan. Nu are facturile de primire predare a florii soarelui, ele se află la firmă. Osovschii Ruslan ar putea să confirme că el a procurat floarea soarelui și în automobil mai era și domnul Ciumacenco, unicul martor care ar putea să confirme cuvintele sale. Împreună s-au deplasat cu automobilul personal a lui Osovschi pentru procurarea semințelor de floarea soarelui. Confirmă că, este dator domnului Osovschii Ruslan cu suma de 15 500 Euro. Este vinovat în faptul că nu a restituit banii la timp, dar restul banilor care sunt procent adăugat, care el nu îl confirmă. Careva acte confirmative nu are deoarece în majoritatea cazurilor marfa se procura de la persoane fizice fără întocmirea a careva acte. Floarea soarelui a fost dusă la Giurgiulești conform contractului între „Maxi Clim” și „Trans Oil”. A închis contractul pe motiv că, a luat această sumă în datorie. Nu a restituit banii pe motiv că nu i-au semnat actele, firma a suferit pierderi de aproximativ 800 000 lei. Contractul cu firma „MaxClim” a fost semnat prin dânsul, directorii acestor firme nu se cunoșteau și din acest motiv el a împrumutat banii pe numele său și nu pe numele firmei. A fost o plângere la CNA pe „MaxClim” de la directorul firmei unde el era administrator;

(f.d. 67, vol.

II)

*Prin rechizitoriu, în cadrul cercetării judecătorești, partea acuzării a prezentat instanței spre examinare un șir de mijloace de probă și procedee probatorii, inclus în lista probelor acuzării, care în viziunea acuzatorului de stat ar confirma vinovăția inculpatului Merkulov Valerii *****în comiterea infracțiunii imputate:*

-declarațiile părții vătămate Osovschii Ruslan, care în ședința de judecată în instanța de fond a declarat că, cu Merkulov Valerii a făcut cunoștință în anul 2013. În rezultatul convorbirilor a aflat că ei se ocupă cu cultivarea produselor agricole. Ei s-au întâlnit de câteva ori. Au avut conversații ca să cumpere semințe de floarea soarelui, porumb, grâu. Sunt contracte de vânzare-cumpărare pentru această producție (marfă). În rezultat, ca aceste contracte să fie executate erau nevoie de surse materiale pentru a putea lucra. Valeriu Merkulov a spus că trebuie să aibă bani pentru procurarea produselor de la gospodăriile țărănești. Valeriu Merkulov l-a întrebat dacă au de unde împrumuta. La care el a spus afirmativ că era de unde. El cu Merkulov Valeriu au convenit la o dată când trebuia să aducă banii. Merkulov Valerii i-a comunicat că pentru a procura marfa de la toți liderii pentru executarea contractului este nevoie de suma de 15 500 Euro. Concretizează că, suma totală de care avea nevoie Merkulov Valeriu era de 37 000 Euro. Această sumă de bani, inițial nu a fost solicitată, dar a fost solicitată suma de 15 500 Euro. El i-a spus lui Merkulov Valeriu că poate fi găsită o astfel de sumă de bani. În anul 2013 Valeriu Merkulov a cerut ajutorul său pentru a găsi o sumă de bani. El,

Osovschii Ruslan, i-a dat bani lui Merkulov Valeriu pentru cumpărarea produselor agricole. Merkulov Valerii l-a luat cu el la procurarea mărfii agricole, pentru a-i demonstra că această marfă pe care el dorește să o procure există. La transmiterea banilor era prezent Ciumacenco Oleg. El a transmis suma de 15 500 Euro către Merkulov Valeriu în două tranșe în prezența lui Ciumacenco Oleg pe strada Aleco Russo, în timpul anului 2013 pe timp de vară, nu ține minte data. El împreună cu Merkulov V. și Ciumacenco au mers împreună cu Merkulov V. într-un sat din mun. Bălți, pentru a se convinge că îi dă banii cu împrumut lui Merkulov V., anume pentru procurarea acestei mărfi. La gospodăria țărănească la care s-au dus, Merkulov V. s-a dus să discute cu președintele gospodăriei țărănești. După ce s-a încărcat marfa în mașină, trebuia să meargă la Giurgiulești, ca să se descarce. În acel moment el s-a convins că banii au fost împrumutați pentru procurarea mărfii. După câteva luni Merkulov V. trebuia să îi întoarcă suma de 15 500 Euro. Concretizează că, lui Merkulov V. i-a dat suma de 37 000 Euro în rate la sfârșitul anului 2013, începutul anului 2014. Merkulov V. din suma împrumutată i-a restituit suma de 1500 Euro la sfârșitul anului 2013. Mai mult, careva sume de bani, Merkulov V. nu i-a întors din suma împrumutată. Merkulov V. îi promitea că îi va restitui banii, motivând că are contracte cu companii mari cum ar fi „Trans Oil”. Îl convingea că merge lucrul să execute contracte mari și suma va fi restituită. A doua sumă de bani din cele 37 000 Euro a fost transmisă către Merkulov V. la sfârșitul anului 2013, începutul anului 2014. Nu ține minte data concretă.

Fiind audiat suplimentar a concretizat că, în 2012 el a făcut cunoștință cu Merkulov Valeriu. Împreună se ocupau cu vinderea produselor agricole. După ce s-au cunoscut, au discutat și au urcat împreună, Valeriu a cerut un împrumut de bani de la dânsul pentru procurarea mărfii agricole. În luna august 2013 lui Valeriu Merkulov i-a transmis suma de 15 500 Euro pe care acesta trebuia să o întoarcă în luna octombrie. În această perioadă de timp, Valeriu Merkulov i-a restituit suma de 1500 Euro. Pe data de 1 septembrie Valeriu Merkulov a primit de la dânsul suma în mărime de 7000 Euro pentru a mări volumul de procurare a producției cereale. Această sumă Merkulov V. trebuia să o restituie în luna martie 2014. Ei au avut o discuție în luna martie 2014 în rezultatul căreia Merkulov V. i-a spus că are careva probleme legate cu firma în care acesta are relații comerciale. În legătură cu faptul că Merkulov V. are probleme cu firma și acesta nu-i poate restitui banii pe care i-a luat, pentru soluționarea acestei întrebări, acesta mai avea nevoie de bani cu ajutorul cărora va rezolva problema apărută. La 15 martie 2014 Merkulov V. a primit de la dânsul suma în mărime de 16 650 Euro și i-a promis să îi restituie într-un termen restrâns până în luna iulie 2015. Când a venit timpul ca Merkulov V. să-și stingă datoria, acesta i-a spus că mai trebuie de așteptat puțin. Astfel, aceasta a continuat o perioadă îndelungată de timp, în rezultatul căruia a fost nevoit să se adreseze la poliție pentru a-i fi restituită suma banilor care i-a împrumutat-o lui

Merkulov Valeriu. Prima tranșă de bani a fost 15 500 Euro din care i-a restituit suma de 1 500 Euro. A doua tranșă a fost în mărime de 7000 Euro. A treia tranșă a fost în mărime de 16 650 Euro. Suma totală a fost în mărime de 37 650 Euro. La fiecare dată la transmiterea banilor către Merkulov V., a fost sfătuit de avocatul său, ce a și făcut, a luat recipisă de la Merkulov V. pentru fiecare sumă transmisă. Prima sumă în mărime de 15 500 Euro a transmis-o către Merkulov V. în două tranșe, prima în mărime de 10 000 Euro i-a schimbat personal în lei, a doua sumă de 5 500 Euro i-a transmis a doua zi, schimbându-i personal în lei. Valeriu Merkulov lucra la firme străine la care nu era proprietar, dar acesta și-a deschis propria firmă pentru a lucra cu ea și pentru ca nimeni să nu îi creeze probleme. În acel moment Merkulov V. avea contracte cu firme de cereale și întrebări referitoare la lucru nu îi apăreau. Din aceste considerente a hotărât să îi transmită lui Merkulov V. suma de 16 650 Euro. Merkulov V. a motivat împrumutul a încă 16 650 Euro, pe motiv că are careva probleme. Acești bani trebuia să fie investiți în procurarea cerealelor pentru a mări volumul producției vândute. Pentru lucru cu cerealele era nevoie de bani pentru a mări volumul de producție, pentru a procura de la lideri cereale și a le vinde companiilor de export. Merkulov V. avea contracte cu companiile de export, din care el a înțeles că poate să riște și să îi întoarcă banii. Nu a putut verifica unde a investit banii dați de dânsul lui Merkulov de fapt. El a încercat, dar nu a avut posibilitate. Merkulov V. i-a explicat că nu poate să îi restituie banii, pe motiv că banii sunt investiți în lucru și suma împrumutată de la dânsul mâne/poimăine îi va fi restituită. Așa a fost permanent. Termenele se amânau mereu de la o zi la alta în perioada din anul 2015 până în 2017. Iar în ultima jumătate de an până la momentul când a scris plângere la poliție, Merkulov V. nu răspundea la telefon. Cu acțiunea civilă în instanța de judecată nu s-a adresat, deoarece s-a consultat cu cunoscuții și i-au recomandat să înainteze o plângere la poliție, ceea ce a și făcut. Ultima dată i-a fost restituită de la Merkulov V. suma în mărime de 8 000 lei ce constituia suma de 400 Euro, cu aproximativ jumătate de an în urmă. Suma de 400 Euro face parte din suma de 15000 Euro care i-a fost restituită. A transmis prima sumă către Merkulov în mărime de 15 000 Euro în luna august 2013. Merkulov îi restituia datoria în lei. Nu a scris careva recipisă cu privire la sumele primite de la Merkulov V., deoarece Merkulov nu solicita, în primul rând. După ce a transmis prima sumă de bani către Merkulov, acesta a început să lucreze. Pentru transmiterea banilor către Merkulov V., el trebuia să fie mulțumit financiar de către Merkulov V. Înainte de suma împrumutată, Merkulov V. i-a explicat că va lua sumele respective cu scopul de a desfășura activitatea economică a firmei sale, iar profit urma să primească toți trei: el, Merkulov V. și Ciumacenco. Banii investiți trebuia să îi aducă lui Merkulov V. un anumit profit, din care i-a promis o remunerare lui personal. Suma de 37 650 Euro el a avut-o din lucru. Declarație cu privire la această sumă el nu o are. Suma de 37 650 Euro a

dobândit-o din lucru. Personal nu deține careva firmă sau întreprindere. A lucrat într-o companie ce nu îi aparține. A avut o firmă pe care a vândut-o. Suma de 37 650 Euro era creată din banii proprii lucrați și împrumutați. A împrumutat unele sume de la părinți. Suma de 15 500 Euro îi aparținea, aceasta el a obținut-o din lucrul prestat. Restul sumelor le-a împrumutat de la părinți și frați. Nu a anexat probe cu privire la faptul că a împrumutat sume de bani. Nu are recipise pe sumele împrumutate de dânsul, deoarece oamenii aveau încredere în el fiind în relații de rudenie. Deoarece practica o asemenea activitate de comercializare a cerealelor, sumele date cu împrumut către Merkulov V. pentru desfășurarea activității, care era o sumă reală pentru a avea profit și a-i restitui sumele împrumutate. La acel moment ei, mai mulți practicaau activitatea pe care o practica Merkulov V. și era ceva firesc ca ei unul de la altul să împrumute sume de bani pe un anumit timp pentru procurarea producției. El ca și Merkulov V. lua împrumut și dădea cu împrumut bani pentru procurarea produselor cereale. El mereu restituia sumele împrumutate fără procent, deoarece oamenii aveau încredere în el. Cunoaște că, Merkulov V. a mai împrumutat bani de la alte persoane. Aceasta a aflat-o ulterior. Cunoaște cu siguranță că Merkulov V. este dator firmei „Orom Imexpo”. Cu Merkulov V. a făcut cunoștință prin elevatorul din Drochia. Merkulov V. ca și ei aducea producția cerealelor la Drochia. În anul 2012 Merkulov V. era unul dintre cei mai mari comercianți a cerealelor din Republică, din care fapt nu a pus la îndoială împrumutarea acestei sume de bani. Înainte de a-i împrumuta lui Merkulov V. bani, a auzit că el este unul dintre cei mai mari comercianți de cereale și că lucrează cu o companie mare pe nume „Trans Oil”. Pe fonul companiei „Trans Oil” care avea încredere în Merkulov V. și îi dădea sume și mai mari, întrebări în privința sumei împrumutate de dânsul către Merkulov V. nu au apărut. Cunoștea că Merkulov V. prin intermediul compania „Trans Oil” îndeplinea contracte în sume de 100 tone de cereale ceea ce presupunea o sumă impunătoare de bani, astfel, sumele pe care el i le-a împrumutat, nu constituia o sumă mare, comparativ cu acele sume cu care lucra Merkulov V. în acel moment. Merkulov V. în acel moment era un comerciant impunător, deoarece acesta activa de foarte mult timp în acest domeniu. El este o persoană cunoscută de aproximativ 70% din persoanele-lideri care lucrează în domeniul comerciant al cerealelor și care îl caracterizau din punct de vedere pozitiv. Nu cunoaște ce a influențat ca din cel mai bun lider să ajungă pe banca acuzaților. El a auzit că Merkulov V. din an în an are probleme cu compania care și-a deschis-o și din aceasta a rămas doar denumirea. Confirmă că, a cunoscut care a fost scopul lui Merkulov V. la primirea banilor în împrumut de la dânsul. Împreună, el, Merkulov V. și Ciumacenco, cu o singură mașină au mers și au văzut marfa – semințele de floarea soarelui ce au fost procurată de către Merkulov V. anume cu banii pe care i-a primit de la dânsul

personal, pentru a spori activitatea sa economică;
(f.d. 61-63, 68, vol. II)

-declarațiile martorului Aladov Alexandr, care în ședința de judecată a declarat că, pe Merkulov V. l-a văzut o singură dată, dânsul avea nevoie de un spațiu comercial. S-au întâlnit, i-a arătat spațiul, dânsul a căzut de acord, i-a plăcut și i-a propus să aplice ștampila întreprinderii sale pe facturi, după care dânsul urma să pună ștampila întreprinderii sale. Concretizează că, Merkulov V. i-a propus să aplice ștampila sa pe contractul de arendă a spațiului comercial atât pe exemplarul său cât și pe exemplarul lui Merkulov V. El a aplicat ștampila și semnătura pe ambele exemplare. Ulterior Merkulov V. urma să aplice ștampila și semnătura întreprinderii sale pe ambele exemplare, însă cum a plecat, așa și nu l-a mai văzut. Peste aproximativ 2 ani și jumătate a fost invitat la poliție pentru a prezenta contractul de arendă a spațiului comercial. Însă el a explicat organului de urmărire penală că contractul de arendă nu a fost încheiat până la capăt, deoarece Merkulov V. nu a aplicat ștampila și semnătura întreprinderii sale pe contractul de arendă. De la poliție a aflat că Merkulov V. a înregistrat adresa juridică a întreprinderii sale pe adresa spațiului locativ pe care a intenționat să încheie contract de arendă, însă nu l-a încheiat până la capăt. De acum nu mai ține minte denumirea întreprinderii cu care trebuia să fie încheiat contractul de arendă. Ține minte doar că denumirea conținea trei litere mari scurte, dar care, nu le ține minte. Adresa spațiului comercial care urma a fi dat în arendă lui Merkulov V. se află pe adresa or. *****, str. Pușkin 17 A. Merkulov V. i-a lăsat nr. de telefon, el a încercat să îl apeleze, dar acesta nu ridică receptorul. Încearcă să îl telefoneze ca să știe ce să facă mai departe, să îl dea în arendă altcuiva sau să îl aștepte pe Merkulov V. În realitate Merkulov V. nu s-a folosit nici o zi de spațiul comercial;

(f.d. 58, vol. II

)

-declarațiile martorului Ciumacenco Leonid, date în ședința de judecată, din care rezultă că, cu Merkulov V. sunt cunoscuți. Pe acesta l-a cunoscut prin anul 2012-2013. Nu sunt nici într-o relație, decât ca cunoscuți. Aproximativ în anul 2014 vara/toamna, se afla în automobil la rugămintea lui Osovschii Ruslan, ca să fie prezent la transmiterea banilor către Merkulov V. A văzut un pachet în interiorul căruia se aflau lei moldovenești, însă nu cunoaște suma care urma a fi transmisă. A fost prezent doar o singură dată la transmiterea banilor. Merkulov V. a cerut bani de la Osovschi Ruslan pentru procurarea produselor agricole. Inițial, i se pare că, Merkulov V. a cerut suma de 15 000 Euro pe termen de o lună. Merkulov V. a solicitat bani - cash, cu condiția ca peste o lună de zile o să lucreze și o să restituie suma de bani lui Osovschi Ruslan în bani- cash. Merkulov V. i-a promis lui Osovschi Ruslan că pentru împrumutul respectiv el îl va mulțumi, dar cu ce anume nu cunoaște. Din câte cunoaște, din spusele lui Osovschi Ruslan banii

nu i-au fost restituiți. Din cuvintele lui Osovschi Ruslan, atunci a fost întocmită o recipisă, însă el nu a văzut-o. De câteva ori a fost prezent la momentul când Osovschi Ruslan îl suna pe Merkulov V. și îl întreba când o să achite suma. Din conținutul convorbirii telefonice, a înțeles că Merkulov V. nu refuza restituirea sumei dar promitea că în curând o să restituie suma lui Osovschi Ruslan. Cunoaște că Osovschi Ruslan cu Merkulov V. aveau careva relații de business, însă ce anume nu știe. La momentul transmiterii banilor în prezența sa careva condiții verbale sau scrise la contractul de împrumut nu a văzut și nu a auzit. Ulterior posibil careva condiții ar fi putut fi puse. Dar în prezența sa nu s-au făcut careva condiții. Nu cunoaște dacă au fost prevăzute condiții a unei dobânzi la împrumutul acordat. După transmiterea banilor, el împreună cu Merkulov V. și Osovschi au mers într-un sat din raionul Bălți unde au văzut împreună semințe de floarea soarelui. Merkulov V. și Osovschi urmau să procure semințe de floarea soarelui. După aceasta s-au întors în Chișinău. Consideră că, Osovschi a mers împreună cu dânsul și Merkulov V. în satul din Bălți, pentru a vedea ce se întâmplă ulterior cu banii dați în împrumut. Nu confirmă faptul că aveau careva relații de business toți trei, eu, Merkulov V. și Osovschi. Susține declarații date în faza de urmărire penală. Din câte cunoaște, a fost o singură dată la transmiterea banilor de la Osovschi la Merkulov V.;

(f.d. 59, vol.

II)

-*declarațiile martorului Stadnițhii Veaceslav*, care în ședința de judecată din instanța de fond a declarat că, pe domnul Merkulov V. îl cunoaște. Cu Merkulov V. sunt doar cunoscuți. A făcut cunoștință cu acesta print-un prieten de al său. Cu Merkulov V. se cunosc de aproximativ 4-5 ani. Au făcut cunoștință cu Merkulov V. prin intermediu lui Valeriu Țîrdea. Cu Valeriu lucrau, iar Merkulov V. a venit în ospetie la Valeriu. Întreprinderea pe care o gestionează se ocupă cu prelucrarea pietrei naturale. Valeriu Țîrdea l-a întrebat dacă are spații nelocative de dat în arendă cu aproximativ 2 ani în urmă. La care el i-a spus că are un depozit care se află în s. Colonița. Valeriu Țîrdea i-a comunicat că are un prieten care dorește să închirieze spațiul pentru cereale. Atunci a încheiat contractul între întreprinderea sa și Merkulov. Au întocmit contract de locațiune. Din câte ține minte Merkulov V. a semnat în contract ca persoană juridică. Scopul încheierii contractului a fost ca Merkulov V. să aducă cereale la păstrare. După ce s-a încheiat contractul nu l-a mai văzut pe Merkulov și nici cerealele. De aceea a dat altei persoane în chirie. Merkulov V. nu i-a dat nici un leu, pentru ce să achite dacă nu s-a folosit? Nu a încercat să îl contacteze pe Merkulov V. după încheierea contractului, deoarece nu a socotit de cuviință. Merkulov V. nu l-a înștiințat că se refuză de închirierea spațiului nelocativ. Contractul prevedea condiții de achitare prin transfer la începutul lunii, aproximativ 20 lei pentru m2, nu ține minte sigur, posibil să fi fost mai mult. Cu fiecare persoană cu care dă în chirie, prețul diferă,

deoarece prețul se negociază. Nu ține minte care trebuia să fie costul pentru închiriere; (f.d. 60, vol. II)

-*procesul-verbal de confruntare din 23.10.2017*, cu participarea părții vătămate Osovschi Ruslan și a bănuitul Merkulov Valerii; (f.d. 58-63, vol. I)

-*procesul-verbal de examinare din 09.08.2017*, în cadrul căruia au fost examinate recipisele din 17.08.2013, 18.08.2013, 01.09.2013, 15.03.2014, ridicate prin ordonanța din 07.08.2017 de la Osovschi Ruslan. Recunoscute prin ordonanța din 09.08.2017 în calitate de mijloc materiale de probă și anexate la materialele cauzei; (f.d. 67-69, 69-72, 74)

*În cadrul cercetării judecătorești, partea apărării, la rândul său, a prezentat instanței de judecată spre examinare un șir de mijloace de probă și procedee probatorii, incluse în lista probelor apărării, care în viziunea avocatului ar infirma vinovăția inculpatului Merkulov Valerii *****în comiterea infracțiunii imputate:*

*-declarațiile martorului apărării Comur Stepan, care în ședința de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Merkulov Valeriu din 2010 și pe Osovschii Ruslan din 2013. Cu Valeriu Merkulov au lucrat împreună, iar pe Osovschii tot la lucru l-a cunoscut, cu ambii au fost în relații de serviciu. În anul 2013 Merkulov Valeriu avea un partener de lucru pe numele Vasile și ei împreună se ocupau cu procurarea și vânzare produselor agricole prin intermediul companiei „Burun Hazîra”. La sfârșitul anului 2013 Merkulov Valeriu lucra cu câteva persoane cunoscute lui, avea relații de serviciu comerciale pe sectorul nord a Republicii, nu le știe numele și firmele în care ei activau. Cunoaște că, Valeriu Merkulov în 2013 avea relații de serviciu cu Ciumacenco Leonid, acesta furniza producție agricolă lui Merkulov Valeriu. La un moment dat a fost inițiat un control fiscal de organele fiscale la firma „Burun Hazîra” și instituit un post fiscal. În urma controlului s-a depistat lipsa facturilor fiscale și actelor contabile de furnizare a producției agricole. În baza deciziei organului fiscal *****, firma pe care o gestiona Merkulov V. a fost amendată cu un milion lei. Merkulov V. lucra cu Ruslan Osovschii. Din câte cunoaște în 2013-2014 Merkulov avea relații de serviciu cu Osovschii, fiind și în relații prietenești. Dat fiind faptul că, organul fiscal a încasat suma prejudicialului în contul statului, Merkulov Valeriu a rămas dator creditorilor cu care era în relații de serviciu, fapt pentru care a împrumutat sume de bani, dar nu cunoaște de la cine și ce sumă. Cunoaște că, Valeriu Merkulov a împrumutat de la Osovschii Ruslan careva sume de bani dar nu cunoaște ce sumă și în ce condiții. Nu cunoaște dacă Merkulov V. a împrumutat careva sume de bani și de la alte persoane. Cunoaște că Merkulov avea relații de serviciu cu Osovschii deoarece Valeriu Merkulov i-a făcut cunoștință cu Osovschii Ruslan. Directorul firmei „Burun Hazîra”, era*

Cheosean Vasile iar Merkulov Valeriu se ocupa cu procurarea producției agricole. Nu cunoaște dacă Merkulov era angajat oficial la firma dată „Burun Hazîra”. Organul fiscal a aplicat amenda fiscală firmei. Din câte cunoaște, organul fiscal nu a aplicat careva sancțiuni financiare în privința lui Merkulov Valeriu. Din câte cunoaște Merkulov V. nu avea careva firme scrise după sine în 2013-2014. Merkulov nu putea din numele său să efectueze realizări și să încheie contracte ca persoană fizică, doar din numele întreprinderii „Burun Hazîra”. Contractele de furnizare erau întocmite de Merkulov V. dar erau semnate de Vasile Cheosean. Merkulov Valeriu de fața sa telefona la alte întreprinderi, negocia cu prețul, și se înțelegea de procurarea vânzarea producției agricole, însă un contract scris între Merkulov V. și firma pe care o reprezenta nu a văzut. Când telefona să negocieze prețul producției, solicita un preț anume pentru el Merkulov Valeriu. De la ambii, cât de la Merkulov V. cât și de la Osovschii a auzit că Merkulov V. a împrumutat de la Osovschii o sumă de bani, nu cunoaște ce sume, dar cunoaște că au fost întocmite recipise. Nu cunoaște dacă a fost restituită suma de bani, nu s-a interesat. Careva conflict între Merkulov V. și Osovschii nu a observat, în prezența sa erau în relații normale și nu discutau referitor la sume de bani; (f.d. 66, vol. II)

5.3. Colegiul Penal cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, constată că prima instanță a conchis corect că inculpatul Merkulov Valerii ***** urmează a fi **achitat** de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin. (5) Cod Penal al RM** – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari*, din motivul că, fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

5.4. În acord cu prevederile art. 389 alin. (1) Cod de Procedură Penală, (1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Potrivit art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de Procedură Penală, (1) Sentința de achitare se adoptă dacă: 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Conform art. 100 alin. (4) Cod de Procedură Penală, (4) Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art. 101 alin. (1) și (2) Cod de Procedură Penală, (1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) Cod Penal, (1) Se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Conform art. 113 Cod Penal, (1) Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. (2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

5.5. Potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod procedură penală, *(2¹) Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.*

Conform art. 8 alin. (3) Cod de Procedură Penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

5.5.1. Colegiul Penal notează că, potrivit jurisprudenței naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72 și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozitiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

În cauza Asimionese contra Moldovei, hotărârea din 07.01.2020, Curtea a constatat că condamnarea reclamantului fără audierea repetată a martorilor, după ce acesta a fost achitat de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 paragraf 1 din Convenție.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului,

sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță, cât și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în *hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005*, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

5.5.2. La judecarea apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020 prin care a fost pronunțată o sentință de achitare în privința inculpatului Merkulov Valerii, Colegiul Penal ținând cont de prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de Procedură Penală și de principiul consacrat în jurisprudența națională și jurisprudența CtEDO, potrivit căreia „instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat”, atestă că, conform Extrasului din registrul de Stat al Populației rezultă că, inculpatul Merkulov Valerii a decedat la data de *****.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel nu a fost audiată partea vătămată și nici martorii acuzării.

5.5.3. Colegiul Penal reținând aprecierile instanței de fond cu referire la ansamblul probelor administrate de acuzatorul de stat în vederea probării vinovăției inculpatului Merkulov Valerii în comiterea infracțiunii incriminate și apreciindu-le în coraport cu lucrările instanței de apel efectuate în conformitate cu art. 415 alin. (2¹) Cod de Procedură Penală, atestă că, acuzatorul de stat nu a prezentat instanței de apel probe pertinente, concludente, utile și veridice care apreciate din punct de vedere al coroborării lor să demonstreze faptul că, concluziile instanței de fond despre achitarea inculpatului Merkulov Valerii de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal sunt eronate și care urmează a fi desființate, prin pronunțarea unei sentințe de condamnare.

5.5.4. În speță, instanța de fond a reținut că, Merkulov Valerii *****este învinuit de faptul că, pe parcursul anilor 2013- 2014, fiind în situație financiară neprielnică, acționând intenționat în scopul dobândirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuzând de încredere, a însușit de la cet. Osovschi Ruslan, bani în sumă de 37 650 euro.

Potrivit doctrinei, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la alin. (5) art. 190 Cod Penal, are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

În ipoteza infracțiunii examinate, nu se întrevade un alt procedeu, decât atenția și prudența persoanelor care trebuie să se bazeze pe acel minim de încredere acordat altuia, dar și să respecte libertatea manifestării de voință din partea altuia. Tocmai libertatea și desfășurarea relațiilor sociale cu privire la patrimoniu, constituind atribute pentru valoarea socială a patrimoniului, fără de care această valoare nu mai poate general relații sociale normale.

Obiectul material al infracțiunii specificate la alin. (5) art. 190 Cod Penal îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Potrivit învinuirii înaintate, se pretinde că, obiectul material al infracțiunii incriminate lui Merkulov Valerii *****constituie suma de 37 650 Euro, pe care acesta prin abuz de încredere sau înșelăciune a luat-o în împrumut de la Osovschi Ruslan.

Potrivit Recipisei din 17 august 2013, Merkulov Valerii *****, IDNP: *****, buletin de identitate *****eliberat la *****, domiciliat pe adresa bd. ***** a luat în împrumut suma de 10000 Euro, pe un termen de până la 10.09.2013 de la Osovschi Ruslan, IDNP: *****, buletin de identitate *****din*****;
(f.d. 19, vol. I)

Potrivit Recipisei din 18 august 2013, Merkulov Valerii *****, IDNP: *****, buletin de identitate *****eliberat la *****, domiciliat pe adresa bd. ***** a luat în împrumut suma de 5500 Euro, pe un termen de până la 10.10.2013 de la Osovschi Ruslan, IDNP: *****, buletin de identitate *****din*****;
(f.d. 20, vol. I)

Potrivit recipisei din 01 septembrie 2013, Merkulov Valerii *****, IDNP: *****, buletin de identitate *****eliberat la *****, domiciliat pe adresa bd. ***** a luat în împrumut suma de 7000 Euro, pe un termen de până la 10.10.2013 de la Osovschi Ruslan, IDNP: *****, buletin de identitate *****din 15.03.2013, of. 88; (f.d. 21, vol. I).

Potrivit recipisei din 15 martie 2014, Merkulov Valerii *****, IDNP: *****, buletin de identitate *****eliberat la *****, domiciliat pe adresa bd. ***** a luat în împrumut suma de 16650 Euro, pe un termen de până la 31.07.2015 de la Osovschi Ruslan, IDNP: *****, buletin de identitate *****din 15.03.2013, of. 88;
(f.d. 22, vol. I).

Originalele recipiselor sunt anexate la materialele cauzei penale în plic;

(f.d.

73)

Ținând cont de sumele indicate în aceste recipise, suma totală luat cu împrumut de la Osovschi Ruslan de către Merkulov Valerii *****constituie 39050 (treizeci și nouă mii cincizeci) Euro.

Prin declarațiile atât ale inculpatului cât și ale părții vătămate consemnate în procesul-verbal cu privire la confruntare din 23 octombrie 2017, instanța de fond a reținut faptul că, în contul stingerii datoriei Merkulov Valerii *****a transmis lui Osovschi Ruslan suma de 1900 Euro (f.d. 60-61), de unde și se pretinde restul sumei de 37150 Euro.

Cu toate că pretinsa datorie se confirmă prin recipisele menționate, instanța de fond nu a putut constata cu certitudine suma de facto împrumutată inculpatului Merkulov Valerii *****de către Osovschi Ruslan, or, declarațiile ultimului prezintă o serie de divergențe înregistrate atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de judecată și nu combat nicidecum versiunea inculpatului cu privire la situația de fapt ce a avut loc.

Astfel, în același proces-verbal de confruntare din 23 octombrie 2017 între Merkulov Valerii *****și Osovschi Ruslan, Osovschi Ruslan a indicat că suma împrumutului constituie aproximativ 31000-32000 Euro.

Ulterior la întrebarea lui Merkulov Valerii către Osovschi Ruslan de ce anterior suma solicitată a constituit 39 000 Euro, iar la confruntare a indicat că suma constituie doar 31000 - 32000 Euro, Osovschi Ruslan, în mod evaziv a declarat că nu poate da răspuns la această întrebare.

Ulterior, la examinarea cauzei în fond, fiind audiat în ședința de judecată din 05 aprilie 2018, a concretizat instanței de judecată că lui Merkulov Valerii i-a dat suma de 37 000 Euro în rate la sfârșitul anului 2013, începutul anului 2014; pentru ca ulterior, fiind audiat suplimentar în ședința de judecată din 31 mai 2018 să indice în final suma datoriei de 37650 Euro.

Totodată, acesta a mai relatat instanței de judecată că recipisele întocmite redau sumele de bani transmise de facto cu titlu de împrumut lui Merkulov Valerii *****în patru tranșe, și nicidecum ultimele două recipise nu reprezintă dobânzile pentru suma datorată de 15500 Euro.

În susținerea poziției declarațiilor părții vătămate, unicul martor ocular a fost Ciumacenco Leonid Oleg. Dar și în declarațiile acestuia, instanța de fond a sesizat următoarele divergențe. Fiind audiat în ședința de judecată, acesta a afirmat sub jurământ că cunoaște despre faptul că Osovschi a dat cu împrumut în mai multe tranșe sume mari de bani lui Merkulov Valerii contra recipisei, dar el a fost prezent la o astfel de tranzacție doar o singură dată. În timp ce, la 03.07.2017, la faza de urmărire penală a indicat că a fost de câteva ori, după câte își amintește, de 3 ori, de față când Osovschi Ruslan a transmis sume mari de bani lui Merkulov Valerii (f.d. 52).

Toate aceste divergențe, sunt tratate de instanța de fond în favoarea inculpatului care pe tot parcursul procesului penal, atât la faza urmăririi penale cât și în ședința de judecată în instanța de fond a susținut una și aceeași poziție. Acesta a afirmat că a primit de la Osovschi Ruslan cu împrumut suma de 15 500 Euro,

fiind întocmite pe această sumă 2 recipise datate cu 17.08.2013 și 18.08.2013, în prezența martorului ocular Ciumacenco Leonid. Iar recipisele din 01.09.2013 și 15.03.2014 constituie dobânzile la suma nerambursată de 15500 Euro.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la alin. (5) art. 190 Cod Penal include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din 2 acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se încadrează în indicii cantitativi – proporții deosebit de mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Cu privire la noțiunea de „dobândire ilicită”, doctrina opinează că aceasta are sensul autentic de „sustragere”. Or, nu există nici un temei de a afirma că infracțiunile prevăzute la acest articol nu sunt infracțiuni săvârșite prin sustragere.

Nimeni din persoanele audiate, inclusiv inculpatul nu contestă că a dobândit mijloace financiare de la Osovschi Ruslan.

Însă, cu referire la legalitatea acestor acțiuni, instanța de fond a indicat că, înșelăciunea sau abuzul de încredere nu constituie metode ale sustragerii. Ele reprezintă modalități ale acțiunii adiacente care subzistă alături de sustragere, privită ca acțiunea principală. Având un rol ajutător, recurgerea la înșelăciune sau abuz de încredere se produce nu ca scop în sine, ci în vederea trecerii în sfera patrimonială a făptuitorului a bunurilor aparținând persoanei înșelate sau de a cărei încredere s-a abuzat.

Prin înșelăciune se înțelege, după caz: dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea falsă a realității (înșelăciune activă); 2) trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciune pasivă).

Prin abuz de încredere se înțelege situația în care făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă.

De regulă raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care la caz, de multe ori, este artificial creată și susținută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

Astfel, pentru a se expune cu privire la întrunirea în acțiunile inculpatului Merkulov Valerii a componentelor „înșelăciunii” sau „abuzului de încredere” instanța de fond a reiterat că, prin rechizitoriu inculpatului i se incriminează săvârșirea escrocheriei „prin înșelăciune sau abuz de încredere”.

Potrivit art. 113 Cod Penal, se consideră calificare a infracțiunii, determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Aliniatul (2) stipulează că, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Reieșind din cele menționate, este de obligația organului de urmărire penală de a prezenta o calificare exactă și corectă a acțiunilor prejudiciabile ale persoanei învinuite. Or, instanța menționează că înșelăciunea sau abuzul de încredere reprezintă două modalități faptice obligatorii ale laturii obiective în cazul infracțiunii de escrocherie care trebuie delimitate de către organul de urmărire penală. Abuzul de încredere nu poate fi privit ca modalitate a înșelăciunii. Deși au, multe trăsături asemănătoare, comune pentru ambele modalități faptice, incontestabil, fiecare poartă un caracter de sine stătător.

De altfel, la înaintarea învinuirii trebuie concretizată modalitatea faptică incriminată inculpatului, la caz, lui Merkulov Valerii, iar o formulare a învinuirii „înșelăciune sau abuz de încredere” nu este admisă, din punct de vedere legal, fiind necesară evidențierea circumstanțelor care vizează înșelăciunea sau abuzul de încredere, acestea cunoscând diferite modalități faptice.

Deși prin învinuirea adusă inculpatului, i s-a incriminat „înșelăciune sau abuz de încredere” a victimei, procurorul a eșuat în a descrie în actul de învinuire, și mai ales în a proba, care acțiuni concrete au stat la baza înșelăciunii sau abuzului de încredere de către inculpat la primirea banilor cu împrumut, or, chiar din declarațiile părții vătămate se constată ce acțiuni concrete urma să întreprindă Merkulov Valerii cu banii primiți.

În ce privește investiția mijloacelor financiare oferite de către partea vătămată – nu există careva dubii, și toți participanții la proces au prezentat aceeași versiune.

În condițiile în care rechizitoriul nu conține o descriere exactă și riguroasă a tuturor faptelor pentru care inculpatul a fost trimis în judecată și nici o analiză adecvată a probelor pe care procurorul își întemeiază dispoziția de trimitere în judecată, în contextul în care datele privitoare la faptele reținute în sarcina lui pe alocuri fie pot genera confuzii fiind inexacte, fie sunt incomplete, ceea ce atrage dificultatea determinării clare a obiectului judecății, rechizitoriul este neregular întocmit.

De altfel, în partea ce ține de acțiunile concrete ale inculpatului Merkulov Valerii, instanța de fond în urma examinării tuturor probelor din dosar prin prisma prevederilor art. 101 Cod de Procedură Penală, obiectiv și multiaspectual, nu a sesizat în acțiunile lui Merkulov Valerii careva elemente ale acțiunilor fie de înșelăciune fie de abuz de încredere.

În cazul din speță, instanța de fond a reținut că, partea vătămată Osovschi Ruslan, atât la faza de urmărire penală cât și în cadrul cercetării judecătorești, a recunoscut faptul și nu a pus la dubii, că banii dați cu împrumut lui Merkulov Valerii prin recipisa inițială din 17 august 2013, au fost pentru o afacere comună, și anume, pentru procurarea produselor cerealiere pentru mărirea volumului de lucru, iar banii investiți trebuiau să-i aducă remunerare însăși părții vătămate.

Mai mult, acesta a accentuat că personal a mers cu Merkulov Valerii „la nordul Republicii” unde au văzut marfa ce urma a fi procurată. Suplimentar, despre Merkulov a indicat că, înainte de a-i împrumuta lui Merkulov bani, a auzit că el este unul dintre cei mai mari comercianți de cereale și că lucrează cu o companie mare pe nume „Trans Oil”. Pe fondul companiei „Trans Oil” care avea încredere în Merkulov și îi dădea sume și mai mari, întrebări în privința sumei împrumutate de dânsul către Merkulov nu au apărut. Cunoștea că Merkulov prin intermediul companiei „Trans Oil” îndeplinea contracte în sume de 100 tone de cereale ceea ce presupunea o sumă impunătoare de bani, astfel, sumele pe care i le-a împrumutat, nu constituia o sumă mare, comparativ cu acele sume cu care lucra Merkulov în acel moment. Merkulov în acel moment era un comerciant impunător, deoarece acesta activa de foarte mult timp în acest domeniu. El era o persoană cunoscută de aproximativ 70% din persoanele-lideri care lucrează în domeniul comerțului al cerealelor și care îl caracterizau din punct de vedere pozitiv.

Declarațiile lui Osovschi Ruslan se confirmă și prin declarațiile lui Ciumacenco Leonid, ce a explicat că Merkulov a cerut bani de la Osovschi Ruslan pentru procurarea produselor agricole. Mai mult, acesta a fost prezent la transmiterea banilor dar și împreună cu Osovschi și Merkulov Valerii au mers la nordul Republicii pentru a procura produse cerealiere.

Mai mult decât atât, instanța de fond nu a reținut în sarcina inculpatului că acesta a dobândit cu rea-credință încrederea părții vătămate, comunicându-i ultimului despre domeniul în care activează, or, acestea nu s-au constatat a fi o prezentare a unor circumstanțe mincinoase, ba dimpotrivă, încrederea manifestată de Osovschi Ruslan a fost în corespundere cu o situație reală prezentată de către inculpat cu privire la activitatea pe care o desfășoară, or sentimentul de siguranță dobândit în virtutea prezentării unor informații veridice de către o persoană, nu-i poate fi imputabilă ultimei.

Cert este însă faptul că, ținând cont de mediul de afaceri a lui Merkulov Valerii și situației confirmate de însăși partea vătămată care a declarat că a împrumutat mai multe sume de bani inculpatului deși a sesizat incapacitatea de plată a ultimului, în condițiile în care partea vătămată putea să prevadă posibilitatea lipsei unui câștig considerabil al inculpatului de natură să împiedice restituirea sumelor bănești cu dobânda stabilită, instanța de judecată atestă că partea vătămată a avut reprezentarea riscului specific și, cu toate acestea, a acceptat transmiterea

banilor, astfel încât nu se poate constata în sarcina inculpatului acțiunea infracțională de „înșelăciune sau abuz de încredere” a părții vătămate.

Așa fiind, instanța de fond ținând cont de lipsa elementului cheie – acțiunea sau inacțiunea adiacentă laturii obiective compusă din „înșelăciune sau abuz de încredere” a părții vătămate, care diferențiază acțiunile unei persoane din sfera penalului de cele specifice rapoartelor juridice civile, fapta inculpatului în cazul de față are anume natura juridică a unei faptei civile, iar răspunderea sa poate fi angajată doar în temeiul unei acțiuni civile, impunându-se doar achitarea inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate se caracterizează prin intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate. Primirea bunurilor, inclusiv și a banilor, cu condiția îndeplinirii a unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiunea din partea inculpatului.

Pentru a fi reținută vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate instanța de judecată trebuie să constate că Merkulov Valerii *****și-a dat seama de caracterul ilegal al acțiunilor sale și a dorit survenirea consecințelor lor.

În acest punct de analiză, instanța de fond a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Merkulov Valerii pe lângă latura obiectivă lipsește și latura subiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 Cod Penal.

În primul rând, instanța de fond a reținut lipsa scopului de cupiditate a inculpatului la primirea mijloacelor financiare de la partea vătămată Osovschi Ruslan.

Acuzatorul de stat eronat a indicat în actul de învinuire că Merkulov Valerii a „însușit banii folosindu-i în interesele sale personale”. Toate materialele cauzei și probele cercetate în instanța de judecată infirmă acest aspect.

În acest sens, partea vătămată indicând cu certitudine că ar fi cunoscut că banii transmiși cu împrumut au fost investiți în achiziția produselor cerealiere de către Merkulov Valerii și urma ca Osovschi Ruslan să obțină o recompensă pentru acest fapt.

Astfel, toate acestea demonstrează că în acțiunile lui Merkulov Valerii a lipsit scopul de cupiditate în aspect penal, la momentul intrării în stăpânire asupra banilor, nu a urmărit scopul inițial de a îi sustrage dar avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat; cu atât mai mult că banii transmiși cu împrumut urmau a aduce un profit părții vătămate Osovschi Ruslan, care de fapt a și constituit scopul lui la dare în împrumut a banilor lui Merkulov Valerii.

Despre lipsa intenției de a sustrage mijloacele financiare ce aparțineau lui Osovschi Ruslan demonstrează circumstanțele invocate însăși de partea vătămată: situația financiară prielnică a lui Merkulov Valerii la acel moment, prezența unui fundament economic și caracterul realizabil al angajamentului asumat, prezența unei activități economice aducătoare de beneficii îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului, statutul inculpatului Merkulov Valerii în domeniul de activitate.

Circumstanța că fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat (prejudiciul a fost cauzat în rezultatul operării ineficiente a afacerii economice, precum și s-a mizat pe obținerea rapidă a unor beneficii) nu justifică intervenția legii penale în privința acțiunilor lui Merkulov Valerii.

Așadar, prin prisma circumstanțelor relatate supra, instanța de fond a constatat că învinuirea adusă de către acuzatorul de stat, în forma și conținutul prezentat în rechizitoriu și ordonanța de înaintare a învinuirii, se face a fi una imprecisă și care nu reflectă în mod obiectiv situația reală în partea ce privește pretinsa latură subiectivă a infracțiunii de escrocherie incriminate.

Prin prisma circumstanțelor de fapt relatate, instanța de fond a constatat că situația invocată de către procuror în sensul confirmării existenței laturii subiective de intenție directă, precum și a acțiunii adiacente a laturii obiective – înșelăciune sau abuz de încredere, nu s-au confirmat în cadrul ședinței de judecată, deși anume acesta este aspectul cheie care diferențiază infracțiunea prevăzută de art. 190 Cod Penal și neexecutarea obligațiilor contractuale care nu se încadrează în sfera infracțională.

Or, partea vătămată Osovschi Ruslan nu a fost lezată în nici un caz de prerogativa de a-și apăra drepturile sale civile pretins lezate, inclusiv prin demarare unui proces civil, prin înaintarea unei cereri de chemare în judecată adresată în ordine contencioasă, privind încasarea datoriei și a dobânzilor legale, după caz.

Conform Convenției Europene pentru Drepturile Omului din 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997 Protocolul 4 art. 1 „Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală”.

Tot în aceste sens, instanța de fond a reținut că, în sensul acestei norme, persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se va demonstra că la momentul asumării anumitor obligațiuni, cât și pe parcurs, aceasta a întreprins măsuri reale pentru a-și onora obligațiunile contractuale, or, după cum reiese din materialele cauzei, astfel de măsuri au fost întreprinse, or, Merkulov Valerii a recunoscut parțial datoria și au fost făcute achitări în acest sens, 1900 Euro.

În sensul art. 6 al Convenției Europene, noțiunea de „acuzatie în materie penală” este distinctă de noțiunea „drepturi și obligații cu caracter civil”, astfel, în *cauza Perez vs. Franța din 12.02.2004*, Curtea Europeană a arătat că „în ciuda

existenței unei autonomii a noțiunii de drepturi și obligații cu caracter civil, este necesară analiza legislației interne a statului, atât sub aspectul calificării juridice, cât și în privința conținutului material și a efectelor pe care dreptul intern al statului le conferă pentru ca un drept să poată fi considerat ca având un caracter civil”.

Astfel, examinând cauza penală dată, instanța de fond a ținut să excludă riscul ca neexecutare a obligațiilor cu caracter civil să fie calificată în baza art. 190 Cod Penal.

Neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului.

Apreciind faptele inculpatului, instanța de fond a constatat prezența unui litigiu civil ce rezultă din exercitarea defectuoasă a obligațiunilor ce au derivat dintr-o recipisă și înțelegere verbală.

În mod cert, acțiunile inculpatului Merkulov Valerii, în lipsa unor probe convingătoare privind acțiunile sau inacțiunile concrete ale acestuia, în lipsa vinovăției exprimate prin intenție directă de a însuși mijloacele bănești ce îi aparțin lui Osovschi Ruslan, nu pot fi soldate cu emiterea unei sentințe de condamnare în privința inculpatului.

Astfel, în urma aprecierii probele descrise conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de fond a conchis că este necesară și oportună doar achitarea lui Merkulov Valerii, deoarece în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, fiind sesizate incertitudini și imprecizii și în partea obiectului material al acesteia, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului, din care considerente, nu se poate deduce o altă concluzie decât achitarea lui Merkulov Valerii de sub învinuirea adusă.

Susținerea învinuirii de către acuzatorul de stat, poartă doar un caracter declarativ și se bazează tocmai pe presupuneri, iar vinovăția lui Merkulov Valerii nefiind obiectiv confirmată prin careva probe, fiind astfel o totalitate de împrejurări care nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare.

În așa fel, instanța de fond a pronunțat o sentință de achitare în privința inculpatului Merkulov Valerii, din motivul că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

5.5. În conformitate cu prevederile art. 6 Cod Penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Răspunderii penale și pedepsei penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

Potrivit prevederilor art. 8 Cod de Procedură Penală, (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i

va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Conform art. 24 alin. (2) Cod de Procedură Penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Potrivit art. 26 alin. (2), (3) Cod de Procedură Penală, (2) Judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă. (3) Judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

5.5.1. Instanța de apel relevă că, în hotărârea din 08.04.2008 în cauza *Grădinar contra R. Moldova*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că „deși Grădinar a decedat înainte de reexaminarea cauzei pornite împotriva sa de către instanța de apel, el a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii de care a fost acuzat. Curtea are rezerve serioase față de un sistem de drept care permite judecarea și condamnarea persoanelor decedate, având în vedere imposibilitatea evidentă a unor astfel de persoane de a se apăra”.

De asemenea, Colegiul Penal reține și *hotărârea Nölkenbockhoff contra Germaniei din 25.08.1987*, în care Curtea a relevat că „principiul prezumției nevinovăției are scopul de a proteja „orice persoană acuzată de o infracțiune” de un verdict de vinovăție pronunțat împotriva sa pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită”.

În *cauza A.P., M.P. și T.P. contra Elveției*, Curtea a menționat că, „răspunderea penală încetează odată cu moartea autorului infracțiunii, și a succede culpabilității defunctului nu este compatibil cu normele justiției penale într-o societate guvernată de preemțiunea dreptului”.

La fel, în *cauza Valah și alții contra Federației Ruse*, Curtea a indicat că, „procesul penal nu poate continua după decesul inculpatului, spre deosebire de un proces civil care poate fi intentat și examinat după decesul inculpatului. *Odată ce inculpatul a decedat, este lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există*”.

Astfel, instanța de apel reiterează că, tragerea la răspundere penală este personală. În cazul decesului inculpatului, dispare subiectul componenței de infracțiune, motiv din care este imposibilă a analiza fondul cauzei. Intervenirea decesului inculpatului produce efecte juridice imediate, din motiv că, fiind constatată existența acestui fapt, survine temeiul legal privind încetarea procesului penal și respectiv, definitiv se stinge procesul penal, astfel că, rămâne fără suport orice activitate procesuală, indiferent de faza în care se află. Odată ce inculpatul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice activitate procesuală - penală, chiar dacă se prefigurează o soluție asupra fondului cauzei. După decesul inculpatului nu se mai poate derula acțiuni procedurale specifice tragerii la răspundere penală față de un subiect, dat fiind, că nu mai există subiectul infracțiunii.

Respectiv, apare ca lipsit de temei juridic continuarea procesului de judecată în vederea adoptării soluției de fond ce vizează vinovăția inculpatului, odată ce acesta nu există, or, conform Extrasului din registrul de Stat al Populației rezultă că, inculpatul Merkulov Valerii a decedat la data de *****.

6. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va respinge apelul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că sentința instanței de judecată este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a sentinței nu au fost reținute.

7. În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c), 417-418 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Apelul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficial Principal, Artur Lupașco împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2020, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 24.05.2023, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:
Robu

Oxana

Judecător:
Mânăscurtă

Igor

Judecător:
Cecan

Silvia